

dosar nr. 2rac-291/2019

prima instanță, Judecătoria Orhei, sediul central, judecător: (Iu. Movilă)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău judecători: (L. Bulgac, Gr. Dașchevici, A. Panov)

Î N C H E I E R E

14 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Gospodăria Țărănească „Erhan Victoria Andrei”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură împotriva Gospodăriei Țărănești „Erhan Victoria Andrei” cu privire la rambursarea subvenției acordate, dobânzii de întârziere, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și s-a casat hotărârea din 28 septembrie 2018 a Judecătoria Orhei, sediul central, cu emiterea unei noi hotărâri de încasare de la Gospodăria Țărănească „Erhan Victoria Andrei” în beneficiul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, subsenția acordată în sumă de 122650 lei, în rest acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 09 noiembrie 2017, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Gospodăriei Țărănești „Erhan Victoria Andrei” cu privire la rambursarea subvenției acordate, dobânzii de întârziere, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a indicat că în anul 2014 GȚ “Erhan Victoria Andrei” a beneficiat de sprijin financiar conform Măsurii 3 din Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135 din 24 februarie 2014, dosar de subvenționare nr. 3-P/14050R1511. Astfel, la data de 16 mai 2014, între GȚ “Erhan Victoria Andrei”, în calitate de Beneficiar, și Autoritatea Contractantă Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, a fost încheiat contractul de acordare a sprijinului financiar nr. 811, prin care conform pct. 3.2. Autoritatea Contractantă s-a angajat să acorde sprijin financiar în mărime de 122 650 lei.

Reclamanta Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a menționat că în urma investigațiilor efectuate pe caz cu deplasare la fața locului, Grupul de lucru, creat prin Ordinul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 12 din 03 februarie 2017, a depistat că investiția nu este utilizată conform destinației, suprafața de coacăză fiind defrișată.

Reclamanta Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a invocat prevederile pct. 37 din Regulamentul cu privire la modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.135 din 24 februarie 2014, care stabilește că Beneficiarul de subvenții destinate înființării plantațiilor pomicole, nucifere, viticole, de arbuști fructiferi și căpșun, inclusiv pentru sistemele antiîngheț și instalațiile antigrindină nu este în drept să le înstrăineze, să le caseze sau să le defrișeze, precum și nici să abandoneze activitatea în sistemul agriculturii ecologice, înainte de expirarea a cel puțin 1/3 din termenul de exploatare a plantației, cu excepția cazurilor de forță majoră.

Reclamanta Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a menționat că pârâta GȚ “Erhan Victoria Andrei”, pe lângă faptul că a încălcat prevederile Regulamentului de subvenționare pentru anul 2014, a încălcat și clauzele contractului de acordare a sprijinului financiar nr. 811 din 16 mai 2014, pe motiv, că era obligat să asigure utilizarea la destinație a obiectului investiției, să întrețină obiectul investiției în conformitate cu cele mai bune practici în domeniul vizat, să respecte pe toată durata contractului condițiile de eligibilitate și criteriile de evaluare care au stat la baza autorizării cererii de acordare a sprijinului financiar, să informeze autoritatea contractantă, fără întârziere, într-un termen de cel mult 10 zile, despre orice circumstanță care poate împiedica executarea corespunzătoare a contractului, să notifice Autoritatea contractantă la apariția oricărei modificări survenite în realizarea adecvată a investiției supuse subvenționării.

Reclamanta Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a precizat că în urma neconformităților constatate, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, prin notificarea nr. 259/07 din 22 septembrie 2017, a declarat rezoluțiunea contractului de acordare a sprijinului financiar nr. 811 din 16 mai 2014 și a solicitat restituirea integrală a subvenției acordate în mărime de 122 650 lei, a dobânzii de întârziere precum și a penalității stabilite de contractual de acordare a sprijinului financiar, în termen de 10 zile de la data recepționării notificării date.

Reclamanta Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a solicitat încasarea din contul GȚ “Erhan Victoria Andrei” în beneficiul său a subvenției acordate în sumă de 122650 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 84428, 56 lei, a penalității în sumă de 2207, 70 lei și a cheltuielilor de judecată.

La 12 iunie 2018 GȚ “Erhan Victoria Andrei” a depus cerere privind concretizarea cerințelor din cererea de chemare în judecată prin care a solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul GȚ “Erhan Victoria Andrei” în beneficiul său, a subvenției acordate în mărime de 351 425 lei, încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 12 824, 49 lei, a penalității în sumă de 2207, 70 lei.

Prin hotărârea din 28 septembrie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul central, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură împotriva GȚ „Erhan Victoria Andrei” cu

privire la rambursarea subvenției acordate în sumă totală de 122 650 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 12824, 49 lei, și a penalității în sumă de 2207, 70 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și s-a casat hotărârea din 28 septembrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul central, cu emiterea unei noi hotărâri de încasare de la GȚ „Erhan Victoria Andrei” în beneficiul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, subsenția acordată în sumă de 122650 lei, în rest acțiunea a fost respinsă.

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a reținut în anul 2014, în temeiul dosarului de subvenționare nr.3-P14040R811 GȚ “Erhan Victoria Andrei” a beneficiat de o subvenție din partea statului în mărime de 122 650 lei. Instanța de apel a reținut că subvenția a fost achitată prin intermediul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură aflată în subordinea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al RM, în temeiul prevederilor Regulamentului privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.135 din 24 februarie 2014. Astfel, la data de 16 mai 2014, între GȚ “Erhan Victoria Andrei”, în calitate de Beneficiar, și Autoritatea Contractantă, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, a fost încheiat contractul de acordare a sprijinului financiar nr. 811, prin care conform pct.3.2 Autoritatea Contractantă, s-a angajat să acorde sprijin financiar în mărime de 122650,00 lei. Conform Ordinul de plata nr.11047 din data de 26 mai 2014 către Gospodăria Țărănească „Erhan Victoria Andrei” au fost transferate mijloacele financiare în mărime de 122 650 lei.

Instanța de apel a constatat că la data de 30 martie 2017 reprezentantul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, Lilian Cimbir, a inspectat terenul deținut de GȚ “Erhan Victoria Andrei”, complectând fișa de control nr. 50, prin care a constatat că beneficiarul subvenției a defrișat plantația de coacăză.

Instanța de apel a reținut că statul prin intermediul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, acordă sprijin financiar nerambursabil (subvenții) producătorilor agricoli care au efectuat investiții în domeniul agriculturii și care au depus la Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură o cerere de solicitare a sprijinului financiar. Prin urmare, în anul 2014, subvențiile au fost acordate în conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135 din 24 februarie 2014.

Instanța de apel a mai reținut că intimata GȚ “Erhan Victoria Andrei” a solicitat subvenții, conform Măsurii 3 (pct. 25-37) din Regulament, în mărime de 122 650 lei, pentru înființarea unei plantații de coacăză cu suprafața de 2,23 ha. În vederea acordării subvenției solicitate, între Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și intimata a fost încheiat contractul de acordare a sprijinului financiar nr. 811 din 16 mai 2014, prin care părțile au stabilit anumite drepturi și obligații reciproce. Astfel, în corespundere cu ordinul de plată anexat la dosar, subvenția solicitată a fost transferată în contul intimitei.

Instanța de apel a constatat că conform pct.130 al Regulamentului cu privire la modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.135 din 24 februarie 2014, contractul

de acordare a sprijinului financiar reprezintă acordul prin care Agenția se obligă să aloce subvenții pentru investiția efectuată, iar, beneficiarul să realizeze proiectul și condițiile de eligibilitate prevăzute la punctul 9 din prezentul Regulament.

În conformitate cu Capitolul III, Criterii de eligibilitate, pct.9, subpct. 1) al Regulamentului menționat, prevede că, se consideră eligibil producătorul agricol care corespunde obiectivelor și domeniilor de acțiune aferente fiecărei măsuri de sprijin financiar.

În conformitate cu pct.134 al Regulamentului, producătorii agricoli, solicitanți și beneficiari de subvenții, sânt responsabili de respectarea conformă a criteriilor de eligibilitate, precum și de îndeplinirea tuturor obligațiilor ce rezultă din prevederile contractului de acordare a sprijinului financiar.

În conformitate cu pct.131 al Regulamentului, nerespectarea condițiilor contractuale din partea beneficiarului atrage după sine responsabilitatea acestuia de rambursare integrală a sumei subvenției, inclusiv a penalităților și dobânzilor de întârziere. Conform pct.137, subpct.(2) al Regulamentului, responsabil de calitatea efectuării inspecțiilor pe teren sânt: reprezentanții secțiilor/serviciilor teritoriale și ai Direcției inspecției și control pe teren, membri ai grupului de inspecții instituite în modul stabilit, la etapa efectuării inspecțiilor suplimentare și postachitare. Conform pct. 138 subpct.3) al Regulamentului, procedura de inspecție și verificare include următoarele: inspecțiile postachitare care reprezintă procedura de verificare, pentru o perioadă de până la 3 ani, a respectării de către beneficiarul de subvenții a angajamentelor contractuale asumate.

La fel, instanța de apel a mai reținut că conform contractului de acordare a sprijinului financiar, beneficiarul de subvenție s-a obligat: să asigure utilizarea la destinație a investiției pentru care se solicită acordare a sprijinului financiar, să respecte tehnologiile de instalare, utilizare și de întreținere a obiectului investiției, în conformitate cu cele mai bune practici în domeniul vizat. Să respecte pe toată durata contractului, condițiile de eligibilitate și criteriile de evaluare care au stat la baza autorizării cererii de acordare a sprijinului financiar. Să informeze Autoritatea Contractantă (Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură) fără întârziere, într-un termen cel mult de 10 zile, despre orice circumstanță ce poate împiedica executarea corespunzătoare a contractului. Să notifice Autoritatea contractantă la apariția oricărei modificări survenite în realizarea adecvată a investiției supuse subvenționării.

Totodată, instanța de apel a constatat că în conformitate cu pct.5.3 al contractului, în cazul neexecutării sau executării necorespunzătoare a obligațiilor uneia din părți, partea opusă este în drept să ceară rezoluțiunea contractului. Conform pct.37 al Regulamentului, beneficiarul de subvenții destinate înființării plantațiilor de arbuști fructiferi, nu este în drept să le înstrăineze, să le caseze sau să le defrișeze înainte de expirarea a cel puțin 1/3 din termenul de exploatare a plantației, de la data semnării contractului de acordare a sprijinului financiar, cu excepția cazurilor de forță majoră. In caz contrar, beneficiarul este obligat să restituie suma subvenției. Conform anexei nr. 1 al Regulamentului cu privire la modul de evidență a grupurilor de vârstă și a intrării pe rod a plantațiilor perene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 705 din 20 octombrie 1995, plantația perenă de coacăză intră deplin pe rod în anul 3 de vegetație, indiferent că are un grad de creștere viguros, mijlociu sau slab. Conform Hotărârii Guvernului nr. 338 din

21 martie 2003, cu privire la aprobarea Catalogului mijloacelor fixe și activelor nemateriale, anexei nr. 1, durata de exploatare utilă a plantației perene de coacăză este de 7 ani. Conform art. 7 al Hotărârii Guvernului nr. 338 din 21 martie 2003, durata de funcționare utilă-durata de utilizare, în ani, a activului respectiv, în decursul căreia în rezultatul exploatării activului se obține avantaj economic.

Instanța de apel a reținut că termenul de exploatare a plantației de coacăză se va calcula de la intrarea pe rod a acesteia, adică din anul 3, care este și primul an de rod. Astfel, 1/3 din termenul de exploatare de 7 ani a plantației perene de coacăză, constituie 2 ani și 4 luni, plus, 2 ani de vegetație până la intrarea pe rod, deoarece în anul 3 deja fructifică, constituie 4 ani și 4 luni.

Instanța de apel a evidențiat că intimata urma să întrețină plantația de coacăză pe un termen minim de 4 ani și 4 luni, din momentul semnării contractului de acordare a sprijinului financiar, din data de 05 iunie 2014, iar, valabilitatea acestuia fiind până la data de 05 octombrie 2018. Conform Ordinului Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr.12 din 03 februarie 2017, cu privire la inspecțiile post-achitare, s-a pus în sarcina Secțiilor Teritoriale ale Agenției efectuarea inspecțiilor post-achitare la producătorii agricoli beneficiari de subvenții. Astfel, la data de 16 martie 2017, Lilian Cimbir, angajat al Secției Teritoriale Orhei a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, a efectuat inspecția plantației de coacăză subvenționată. Conform Fișei de control nr. 50 din 30 martie 2017, s-a constatat că plantația a fost defrișată, ceea ce constituie încălcarea prevederilor pct. 37 al Regulamentului, cu restituirea subvenției.

Instanța de apel a constatat că intimata-pârâta a încălcat și prevederile pct. 2.1.6 a contractului, care obligă beneficiarul de subvenții să respecte criteriile de eligibilitate pe toată durata de valabilitate a contractului de acordare a sprijinului financiar. Criteriile de eligibilitate sunt prevăzute în Cap.III, al Regulamentului menționat mai sus. Astfel, conform Cap.III, pct.9 subpct.(l), în calitate de criteriu de eligibilitate este prevăzut că, producătorul agricol trebuie să corespundă obiectivelor aferente Măsurii accesate. Astfel, intimatul-pârât a solicitat subvenții conform Măsurii 3 (pct. 25-37) din Regulament. Conform obiectivelor Măsurii 3, pct.25, obiectivul general al Măsurii este sporirea productivității și competitivității. Iar, în conformitate cu pct. 26 din Regulament, obiectivele specifice sunt: renovarea patrimoniului existent de plantații pomicele și viticole, culturi nucifere, de arbuști fructiferi, de căpșun și plantații de culturi aromatice prin extinderea suprafețelor noi. Utilizarea la plantare a materialului săditor de categorii biologice și fitosanitare superioare, dezvoltarea și aplicarea tehnologiilor avansate de înființare și întreținere a plantațiilor, creșterea volumelor de producere și îmbunătățirea calității producției, sporirea valorii adăugate și a eficienței economice a sectoarelor pomicol și viticol, sporirea veniturilor producătorilor agricoli și diminuarea sărăciei în mediul rural.

Instanța de apel a indicat că odată ce intimata-pârâta a defrișat plantația de coacăză subvenționată, obiectivele aferente Măsurii 3, conform căreia a fost solicitat sprijinul financiar, nu au fost atinse, ceea ce presupune că, intimata-pârâta nu a respectat criteriile de eligibilitate, iar în consecință se constată încălcarea prevederilor pct.2.1.6 al contractului de acordare a sprijinului financiar, care obligă beneficiarul de subvenții să respecte criteriile de eligibilitate pe toată durata de valabilitate a contractului. Totodată, în cazul în care intimata-pârâta a defrișat

plantația de coacăză, se constată că, acesta nu a asigurat utilizarea la destinație a investiției, fapt ce constituie încălcarea pct. 2.1.1. al contractului de acordare a sprijinului financiar. Având în vedere că, în urma executării Ordinului Ministerului Agriculturii nr.130 din 25 iunie 2015, prin care a fost constituit Grupul de lucru în scopul monitorizării respectării de către producătorii agricoli beneficiari de subvenții a prevederilor tehnologice de înființare și întreținere a plantațiilor de arbuști fructiferi, în conformitate cu „Rezultatele examinării plantațiilor de coacăz, înființate în perioada anilor 2013-2015, Anexă la Nota Informativă din 20.08.2015” s-a constatat că la înființarea plantației intimata-pârâta a folosit material săditor neînradăcinat, fapt ce constituie încălcarea pct. 26 subpct. 3) și 4), al Regulamentului cu privire la modul de evidență a grupurilor de vârstă și a intrării pe rod a plantațiilor perene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 705 din 20 octombrie 1995, care obligă producătorul agricol să utilizeze la plantare a materialului săditor de categorii biologice și fitosanitare superioare, precum și să dezvolte și să aplice tehnologii avansate de înființare și întreținere a plantațiilor. Intimata GȚ “Erhan Victoria Andrei”, la înființarea plantației a folosit material săditor neînradăcinat, nu a respectat tehnologiile de instalare, utilizare și de întreținere a obiectului investiției, în conformitate cu cele mai bune practici în domeniul vizat, fapt ce constituie încălcarea pct. 2.1.2, din contractul de acordare a sprijinului financiar.

Instanța de apel a menționat că intimata-pârâta nu a înștiințat Agenția despre careva circumstanțe care ar fi putut împiedica executarea corespunzătoare a contractului, precum și despre apariția modificărilor survenite în realizarea adecvată a investiției (plantația de coacăză) subvenționate, fapt ce constituie încălcarea de către intimata-pârâta a prevederilor pct. 2.1.7 și 2.1.8 a contractului de acordare a sprijinului financiar. Prin urmare, apelanta Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a declarat rezoluțiunea unilaterală a contractului de acordare a sprijinului financiar, în conformitate cu prevederile pct. 5.3 al acestuia, cu solicitarea restituirii subvenției acordate, intimata fiind înștiințată prin scrisoare, recepționată de acesta conform avizului postal.

Instanța de apel a constatat că intimata-pârâta nu a contestat rezultatele inspecției, circumstanță în care se constată acordul tacit al acesteia. Prin urmare, nu pot fi reținute alegațiile instanței de fond precum că, nu a fost respectată procedura de efectuare a inspecției post-achitare, or, instanța a aplicat eronat prevederile pct. 138 al Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.135 din 24 februarie 2014, conform căreia procedura de inspecție și verificare include următoarele: verificarea documentară și pe teren care reprezintă procedura de control preliminară a documentelor prezentate privind accesarea ajutorului financiar, examinarea la fața locului a obiectului investiției, starea acestuia în vederea identificării și controlului cheltuielilor suportate și care se efectuează de către angajații secțiilor/serviciilor teritoriale cu suportul Direcției inspecției și control pe teren a Agenției, la etapa recepționării cererilor de sprijin financiar, inspecțiile suplimentare care reprezintă procedura de verificare suplimentară a documentelor prezentate de către solicitanții de subvenții pentru obținerea mijloacelor financiare nerambursabile, de verificare a condițiilor de eligibilitate, cu efectuarea controalelor pe teren până la data autorizării acesteia. Inspecțiile suplimentare se efectuează, în temeiul ordinului directorului Agenției, pentru fiecare solicitant de

subvenții, de un grup format din cel puțin 3 persoane -angajați ai Direcției inspecții și control pe teren și reprezentanți ai secțiilor/serviciilor teritoriale, cu atragerea, după caz, a altor specialiști în domeniu.

Instanța de apel a reținut că subpct. 1 al pct. 138 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135 din 24 februarie 2014, prevede că „... inspecțiile suplimentare se efectuează de angajații Direcției inspecții și control pe teren și reprezentanți ai secțiilor/serviciilor teritoriale ale Agenției”. Persoana care a efectuat controlul era angajat al Secției Teritoriale Orhei a Agenției, deci ea este împuternicită prin lege de a efectua controale. Astfel, instanța de apel a constatat că instanța de fond eronat a ajuns la concluzia că semnatarul fișei de control nu ar fi avut împuterniciri. La fel, sînt eronate concluziile instanței de fond precum că fișa de control nr. 50 din 30 martie 2017, sub aspect obiectiv nu poate constitui dovada admisibilă și concludentă, or, prin aceasta este imposibil de identificat terenul, poziționarea, suprafața. Astfel că, nu s-a probat că anume terenul pârâtei a fost supus controlului și că plantația de coacăză a fost inspectat. Or, la etapa inițială de solicitare a subvenției, cererea de solicitare a subvenției cu dosarul de subvenționare a fost depus la secția Teritorială Orhei a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, conform procedurii prevăzută de Regulamentul precitat, angajați ai Secției respective sau deplasat la fața locului pentru a inspecta plantația nou înființată. Ulterior, la efectuarea inspecției post achitarea, reprezentanții secției Teritoriale Orhei sau deplasat la același teren care inițial a fost verificat de această secție, la momentul înființării plantației și teren pe care însăși beneficiarul de subvenții la prezentat către reprezentanții ST Orhei a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.

Instanța de apel consideră că instanța de fond eronat a adoptat soluția cu privire la respingerea integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, astfel că cererea de apel depusă de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, urmează a fi admisă, fapt ce atrage după sine casarea hotărârii instanței de fond, cu adoptarea unei noi hotărâri.

La 31 mai 2019, GȚ “Erhan Victoria Andrei” a declarat recurs împotriva deciziei din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs recurenta GȚ “Erhan Victoria Andrei” a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel o consideră vădit ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei a interpretat în mod eronat legea, a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Recurenta GȚ “Erhan Victoria Andrei” a declarat că Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nu a demonstrat că GȚ “Erhan Victoria Andrei” a încălcat termenul de menținere a plantației de 1/3 din termenul de exploatare a plantațiilor.

Recurenta GȚ “Erhan Victoria Andrei” consideră nu a fost încălcat termenul legal de menținere a investiției de 3 ani de zile, iar faptul lipsei plantației în anul 2017 se explică prin faptul, că în urma unei secete puternice și umezeală redusă în anii 2015-2016, plantația în pofida tuturor măsurilor de irigare și întreținere, oricum s-a uscat.

Recurenta GȚ “Erhan Victoria Andrei” a invocat că după emiterea deciziei

instanței de apel din 21 februarie 2019 a recepționat răspunsul Ministerului Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului nr. 24-07/616 din 13 februarie 2019, prin care a fost supus unor verificări științifice la plantarea coacăzei pe teritoriul Republicii Moldova. Potrivit concluziilor grupului de lucru din 30 iulie 2018 și în special argumentelor acestora, soiul de coacăză “Titania” - nu este potrivit pentru plantarea în Republica Moldova, cu mici excepții ce fac terenurile amplasate în nordul republicii.

Recurenta GȚ “Erhan Victoria Andrei” consideră că această probă are o mare însemnătate pentru examinarea corectă și obiectivă a cauzei civile, deoarece GȚ “Erhan Victoria Andrei” a plantat anume acest soi de coacăză Titania, care potrivit concluziilor experților și specialiștilor Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Regionale și Mediului nu are capacitatea de a fi plantat în Republica Moldova.

Recurenta GȚ “Erhan Victoria Andrei” a menționat că Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nu a demonstrat, că GȚ “Erhan Victoria Andrei” a încălcat condițiile de înființare a plantației de coacăză prin utilizarea materialului săditor necorespunzător, deoarece conform prevederilor pct. 26 alin. 3) din Hotărârea Guvernului nr. 135 din 2014 nu sunt prevăzute standardele exprese pretinse a fi impuse de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură dar este prevăzută categoria materialului săditor și anume categorii biologice și fitosanitare superioare.

Recurenta GȚ “Erhan Victoria Andrei” a invocat că în contractul de acordare a spriginului financiar nr. 811 din 16 mai 2014, la pct. 2.1.2 este prevăzut că beneficiarul se obligă să respecte tehnologiile de cultivare și întreținere a obiectului investiției prevăzută la pct. 2.1.1., în conformitate cu cele mai bune practici în domeniul vizat în vederea asigurării siguranței mediului, siguranței alimentelor, sănătății alimentelor și plantelor, astfel, se observă că standardele impuse de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (SM 209:2012), nu-și găsesc materializarea în contractul tip, în special, dar nici în Hotărârea Guvernului nr. 135 din 2014 la general.

Recurenta a mai menționat că în corespundere cu prevederile pct. 29 alin. (1) al Hotărârii Guvernului nr. 135 din 2014, cuantumul spriginului financiar pentru înființarea plantațiilor de arbuști fructiferi, inclusiv coacăză este prevăzut de 50000 lei pentru un hectar. La caz, pentru beneficiarul în cazul dat GȚ “Erhan Victoria Andrei” a fost alocată suma de 122 650 lei.

Recurenta a invocat prevederile pct. 34 alin. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 135 din 2014, în care este stipulat că documentele solicitate suplimentar pentru obținerea spriginului sunt următoarele: copia de pe certificatul de calitate a materialului săditor sau după caz, a materialului semincer, eliberat de producător. Anume prin această prevedere legislatorul a stabilit, că pentru acordarea spriginului financiar de către solicitant se prezintă anticipat certificatul de calitate a materialului săditor. Iar, doar ca urmare a aprecierii de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a materialului săditor ca corespunzător se acordă beneficiarului spriginul financiar.

La 25 iulie 2019 GȚ “Erhan Victoria Andrei” a depus prin intermediul oficiului postal recurs suplimentar prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului suplimentar recurenta GȚ “Erhan Victoria Andrei” a

indicat că la 03 mai 2019 în Monitorul Oficial a fost publicată Hotărârea Guvernului cu privire la modul de subvenționare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2019, prin care se indică la dispozițiile art. 27 alin. (1) lit. h) că subvenționarea puieților de coacăz se efectuează de către stat față de producătorii agricoli, în afara soliului “Titania”. Anume această cultură de coacăz a fost plantată de către GȚ “Erhan Victoria Andrei” care în cele din urmă nu a dat rod. Recurenta consideră că în urma unui studiu amplu a specialiștilor în domeniu s-a exclus finanțarea din contul statului anume pentru această cultură de coacăz, iar anterior acest fapt a fost pus pe riscul producătorilor agricoli.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 27 martie 2019, prin scrisoarea de expediere nr. 3577 (f.d. 161), fiind recepționată de recurenta la data de 03 aprilie 2019, fapt indicat expres în cererea de recurs și copia plicului poștal anexat la materialele cauzei. (f.d. 166, 177)

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de GȚ “Erhan Victoria Andrei”, la data de 31 mai 2019, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 11 iunie 2019, în adresa intimatei Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a fost expediată copia recursului declarat de GȚ “Erhan Victoria Andrei”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 16 iulie 2019 Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a depus referință prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului declarat de GȚ “Erhan Victoria Andrei”, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de GȚ “Erhan Victoria Andrei”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de GȚ “Erhan Victoria Andrei”, se referă la dezacordul recurenței cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat de GȚ “Erhan Victoria Andrei”, nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de GȚ “Erhan Victoria Andrei”.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Erhan

Victoria Andrei” împotriva deciziei din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură împotriva Gospodăriei Țărănești „Erhan Victoria Andrei” cu privire la rambursarea subvenției acordate, dobânzii de întârziere, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Nina Vascan